

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 23. oktober 2006

letnik XIV

št. 17

Mnenja komisij državnega sveta

Sklepi državnega sveta ob obravnavanih vprašanjih in pobudah

Drugi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti

Mnenje komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **k predlogu zakona o krmi** - prva obravnava, EPA 1042

Komisija državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 45. seji, dne 20.9.2006 obravnavala predlog zakona o krmi, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Predlog zakona predstavlja implementacijo novejših Uredb EU s področja zakonodaje o krmi. Predlog določa pristojne organe za izvajanje predpisov in uradnega nadzora na področju krme, kakovostne parametre, krmne dodatke, proizvode, ki so viri beljakovin, pristojni organ za vloge za odobritev novih gensko spremenjenih organizmov za uporabo kot krma, primarno pridelavo krme rastlinskega izvora, uradni nadzor, registracijo obratov na področju primarne proizvodnje krme in v skladu z evropsko zakonodajo uvaja uradne laboratorije in nacionalne referenčne laboratorije.

S predloženim zakonom se vsebinsko nadomešča sedaj veljavni zakon o krmi, pri čemer pa se na novo ureja razmejitev vprašanj krme rastlinskega izvora, ki so urejena v predlogu tega zakona, od vprašanj krme živalskega izvora, ki so bila v celoti prenesena v materijo zakona o veterinarskih merilih skladnosti ter izvršitev Uredbe 183/2005/ES v delu, ki se nanaša na obveznost registracije vseh obratov za krmo, tudi tistih, ki se ukvarjajo s primarno proizvodnjo krme.

Po seznanitvi s predlogom zakona s strani predlagatelja in opravljeni razpravi je komisija predlog zakona **podprla**.

Komisija se je seznanila tudi s pripombami Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije k 17., 22., 27. in 32. členu predloga zakona ter predlaga, da jih predlagatelj v nadaljnji fazi zakonodajnega postopka uskladi in preuči, saj ugotavlja, da so pripombe v korist proizvajalcem krme in kmetom.

Komisija je ob obravnavi predloga predlagala naslednje **pripombe**:

K 17. členu: (registracija)

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

"(6) Predpisi skupnosti se ne uporabljajo za zasebno domačo proizvodnjo krme in krmiljenje nekaterih domačih živali, neposredno oskrbo z majhnimi količinami krme iz primarne pridelave na lokalni ravni ter trgovino na drobno s hrano za hišne živali.

Podrobnejše pogoje predpiše minister, pristojen za kmetijstvo."

Obrazložitev:

Regulative (83/2005) jasno navajajo, da mora nacionalna zakonodaja opredeliti lokalni trg in majhne količine krme ter živil, ki se proizvede in porabi na nacionalnem oz. lokalnem trgu. Le-ta so izvzeta iz higienskega paketa in zanje velja nacionalna zakonodaja. S takšno opredelitvijo bo Slovenija postala enakovredna tudi v popustih v primerjavi s sosednjimi državami.

K 22. členu: (uradni nadzor krme)

V prvem odstavku se doda besedilo:

"Število vzorčenj in vzorcev je odvisno od velikosti obrata oz. proizvodnje ter njegove zgodovine; v pripravo in izvajanje enotnega večletnega nacionalnega načrta uradnega nadzora iz 41. člena Uredbe 882/2004/ES se vključijo vsa pristojna ministrstva. Vsi podatki opravljenih analiz so javni in enkrat letno objavljeni na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Podrobnejše pogoje predpiše minister, pristojen za kmetijstvo."

Obrazložitev:

Ker se Regulative 882/2004 v državi Sloveniji zaradi Uredbe o pristojnosti razdeli na več inštitucij, je nujen usklajen, večletni načrt izvajanja nadzora v izogib podvajanju nadzora in preobremenjevanja proizvajalcev; sicer lahko pridemo v nasprotje z določili Regulativ, ki so predmet tega zakona.

K 27. členu: (prekrški pravnih in fizičnih oseb)

1. Drugi odstavek se spremeni, tako da se glasi:

"(2) Z globo od 10.000 tolarjev do 100.000 tolarjev se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka."

Obrazložitev:

Ker je po EU zakonodaji nosilec dejavnosti odgovoren za vse, vselej novi breme svojih napak. Zato se predlaga, da se kazni znižajo, ker ima še ostale različne stroške (vpoklici, obveščanja strank, uničenje krme), ki nastanejo zaradi prekrška samega.

2. Tretji odstavek se spremeni, tako da se glasi:

"(3) Z globo od 5.000 tolarjev do 10.000 tolarjev se za prekršek kaznuje posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena."

Obrazložitev:

Ker je po EU zakonodaji nosilec dejavnosti odgovoren za vse, vselej nosi breme svojih napak. Zato se predlaga, da so kazni sprejemljive.

3. Četrti odstavek se spremeni, tako da se glasi:

"(4) Z globo od 10.000 tolarjev do 75.000 tolarjev se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost."

Obrazložitev:

Ker je po EU zakonodaji nosilec dejavnosti odgovoren za vse, vselej nosi breme svojih napak. Zato se predlaga, da so kazni sprejemljive.

4. Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

"(5) Za globe iz prvega odstavka se glede na velikost obrata oz. proizvodnje določijo maksimalne vrednosti za posamezne kršitve. Podrobnejše pogoje predpiše minister, pristojen za kmetijstvo."

Obrazložitev:

Kot navaja nova zakonodaja EU, ki je prišla v veljavo s 1. januarjem 2006, morajo biti kazni sorazmerne in odvračilne. Zato je smiselno, da so kazni glede na vrsto prekrška in velikost obrata, to je njegovo proizvodnjo, sorazmerne. Za družinsko kmetijo, ki ima 64.000 SIT mesečnega dohodka, so sedanje kazni izrazito previsoke in nesorazmerne z velikostjo proizvodnje.

K 32. členu: (prehodno obdobje)

Doda se nov prvi odstavek, ki se glasi:

"(1) Obstoječi kmetijski obrati do popolne uvedbe smernic uporabljajo notranje kontrole po zatečenem stanju na dan 31. 12. 2005, razen če je njihova prilagoditev neobhodno potrebna zaradi varnosti izdelkov. Do uvedbe smernic se ne zahteva uvedbe popolnega HACCP."

Obrazložitev:

Ker je potreben določen čas za pripravo gradiv, izobraževanje in trening, je smiselna zgornja diktacija, saj bi v nasprotnem prišlo do zmede na terenu.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 52. seji, dne 27. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami:

- se usklajuje s prvim odstavkom 7. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja;
- postopek usmerjanja se bolj jasno ureja in deli vodenje postopka na prvi stopnji, ki je po novem v pristojnosti Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, in vodenje postopka na drugi stopnji, ki je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za šolstvo;
- predlog uvaja razlikovanje med zahtevo za uvedbo postopka, ki jo lahko podajo le starši in zase mlajša polnoletna oseba ter uvedbo postopka, ki ga lahko poda širši krog upravičencev;
- predlog zmanjšuje število članov in spreminja sestavo strokovne komisije za usmerjanje in določa daljši rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo o usmeritvi, določa širši krog upravičencev, katerim se odločba o usmeritvi vroča, dodaja se določba o izvršitvi odločbe o usmeritvi;
- ukinja se obvezno preverjanje ustreznosti usmeritve;
- omogoča se sprememba odločbe le v delu, ki določa vključitev v vrtec, šolo ali zavod;
- v poglavju o zbiranju in varstvu osebnih podatkov se poleg Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, določa tudi ministrstvo, pristojno za šolstvo, kot organ, ki je pooblaščen za vodenje zbirk podatkov o otrocih s posebnimi potrebami;
- kot novo poglavje se dodajajo tudi kazenske določbe.

Komisija se sicer strinja z nekaterimi novimi spremembami in dopolnitvami predloga zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, vendar opozarja na nekatera odprta vsebinska vprašanja neurejenega sistema izobraževanja in usmerjanja otrok s posebnimi potrebami. Nekaterih pomembnih strokovnih predlogov strokovnih institucij in zainteresirane javnosti predlagatelj v predlog zakona ni vključil, zato komisija predlaga, da jih Ministrstvo za šolstvo in šport ponovno prouči in podpre amandmaje, ki bodo pripravljene in posameznim nedorečenim vsebinam in členom.

Nadalje komisija ugotavlja, da je predlog zakona varčevalno naravnan, nad čemer moramo biti zaskrbljeni, ker s tem znižujemo dosežene standarde in ker bodo varčevalni ukrepi Vlade Republike Slovenije prizadeli najbolj občutljivo populacijo, to je otroke z

motnjami v razvoju in njihove starše, ki nosijo najtežja bremena v naši družbi. Zato komisija predlaga, da naj se sredstva, ki bodo prihranjena z racionalizacijo stroškov postopkov usmerjanja, ker se zmanjšuje število stalnih članov komisij za usmerjanje s sedem na tri člane, preusmeri v pripravo potrebnih specialnih programov in v materialno opremo, ki jo potrebujejo določene skupine otrok s posebnimi potrebami.

Komisija ocenjuje, da prehod obravnave iz individualnega na skupinski način izvajanja dodatne strokovne pomoči za otroke s posebnimi potrebami s strokovnega gledišča ni dopusten in po mnenju strokovne javnosti pomeni odpravo strokovne pomoči za številne otroke. Opredelitve o izvajanju dodatne strokovne pomoči ne morejo biti predmet zakona, o tem lahko odločajo samo strokovnjaki in strokovne komisije. Predstavniki Zveze slepih so opozorili, da za otroke, ki imajo okvare na vidu, skupinska obravnava sploh ni primerna. V kolikor pa bi bilo skupinsko obravnavo možno izvajati z otroci, ki imajo podobne potrebe, je potrebno določiti največje število otrok v skupini, ki naj bi bili trije in konkretizirati področje izobraževanja (določene predmete, kot npr. matematika angleščina).

Komisija ocenjuje, da bi predlog zakona moral vsebovati tudi poglavje, ki bi opredeljevalo status zavodov z jasno opredeljenimi programi in pristojnostmi ter viri financiranja. Specializirane institucije bi morale ohraniti ključno strokovno vlogo pri izvajanju strokovne pomoči in imeti zagotovljena finančna sredstva za izvajanje specialno rehabilitacijske dejavnosti na različnih lokacijah in za ustrezno opremljenost izvajalcev dodatne strokovne pomoči. Zavod za slepo in slabovidno mladino je opozoril, da imajo premalo strokovno usposobljenih izvajalcev dodatne strokovne pomoči za posamezno motnjo (npr. tiflopedagog). V predlogu zakona bi morala biti opredeljena tudi mreža, naloge in odgovornosti vseh vključenih v izobraževalni proces oseb s posebnimi potrebami. Šolske uprave bi morale redno seznanjati specializirane institucije o potrebah otrok, usmerjenih v programe s prilagojenim izvajanjem, ker bi se le tako lahko zagotovila strokovna pomoč otrokom, staršem in učiteljem v integraciji.

V predlogu zakona tudi niso natančno opredeljene sankcije, v kolikor določeni otrok ne bo dobil ustrezne pomoči. Kdo je pristojen za kontrolo podpisanih odločb oz. pogodb in na katero institucijo naj se obrnejo starši, v kolikor otroci ne bodo dobili sicer zagotovljene dodatne strokovne pomoči?

V predlogu zakona bi morali biti vključeni tudi otroci, ki niso v vrtcih in imajo pravico do zgodnje strokovne obravnave. Ker pa zakonski predlog tega ne vsebuje, ostaja veliko otrok in družin v neenakopravnem položaju. Problemi in posledice take izločitve se kažejo pri nadaljnjem šolanju teh otrok.

Postopki usmerjanja otrok s posebnimi potrebami so dolgotrajni in običajno trajajo več mesecev, na kar opozarjajo tudi strokovnjaki. Starši se velikokrat znajdejo v hudih stiskah, ko do zadnjega dne ne vedo, na katero šolo bo usmerjen njihov otrok. Komisija meni, da bi predlagatelj moral zakonsko postaviti roke, do katerega se mora postopek zaključiti.

Prehajanje med programi je neurejeno in ni podzakonskih aktov. Obstoječi in nespremenjeni 13. člen predloga zakona v praksi ni zaživel, zato bi ga bilo potrebno ustrezneje opredeliti ali pa brisati.

Komisija ugotavlja, da otroci z motnjami v duševnem razvoju niso v enakovrednem položaju, ker država ni vzpostavila sistema mreže rednih šol, ki bi poleg osnovnih šol s prilagojenim programom sprejemale otroke z lažjimi motnjami v duševnem razvoju in ki bi hkrati omogočale tudi drugim z zmernimi motnjami in dodatnimi specifičnimi težavami prehajanje med programi. Obstoječi učni programi so togi in onemogočajo napredovanje znotraj programa otrokom, ki imajo poleg lažje motnje v duševnem razvoju še kakšno specifično težavo na posameznem področju.

Komisija predlaga, da predlagatelj še posebej preuči in dopolni sledeče člene:

- V 4. členu je potrebno ohraniti enako dikcijo, kot je v veljavnem zakonu, ali vsaj navesti individualno delo na prvem mestu, tako da bi se besedilo glasilo:

"Dodatna strokovna pomoč se praviloma izvaja individualno v oddelku ali izven oddelka, lahko pa tudi v skupini oddelka ali izven oddelka."

- 13. člen je potrebno ustrezneje definirati ali pa brisati, saj njegova določila že do sedaj niso zaživila v praksi.
- V 14. členu bi morali precizneje definirati usmerjanje v vzgojne programe, pristojnosti posameznih institucij (šole, centre za socialno delo, starše oz. zastopnike ter navesti obvezujoče zakonske akte ter pristojna sodišča). Zakon naj jasno določi, da se otroci z motnjami vedenja in osebnosti usmerjajo v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo. Strokovna pomoč naj se jim nudi tudi v obliki vzgojnih, socialno integrativnih, preventivnih, kompenzacijskih in korekcijskih programov, ki so sestavni del vzgojnega programa. Otroci z motnjami vedenja in osebnosti, pri katerih je zaradi motenj ogrožen njihov zdrav razvoj, oziroma ogrožajo okolico v taki meri, da potrebujejo vzgojo v zavodu, naj se oddajo v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. O oddaji otroka v zavod odloči in spremlja izvajanje ukrepa, v soglasju z institucijo, kamor je otrok usmerjen, pristojni center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja področje zakonske zveze in družinskih razmerij. Center za socialno delo naj izda odločbo v soglasju s pristojnim zavodom za šolstvo. V zadnjem odstavku bi bilo smiselno, da se dikcija obrne in sicer tako, da pristojna komisija da pobudo Centru za socialno delo za izdajo odločbe. S to obliko bi bili v enakem oz. podobnem postopku, kot otroci in mladostniki z drugimi motnjami. V zadnjem odstavku 14. člena bi vsekakor moralo biti opredeljeno tudi soglasje z institucijo, kamor je mladostnik usmerjen.

- V 23. členu bi morali dopolniti dikcijo, da se lahko strokovno mnenje komisije pošlje tudi šoli, ki bo sprejela otroka. S tem v zvezi pa je potrebno dopolniti tudi 28. člen, ki opredeljuje vročitev.
- Izvršne organe bi bilo treba zavezati, da na podlagi sedaj predlagane novele "privarčevana" sredstva iz usmerjanja namenijo za posebne programe kot so delo z odvisniki, za psihiatrične primere, za otroke in mladostnike s čustvenimi in vedenjskimi motnjami in primanjkljaji.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije Marija Perkovič.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gimnazijah** - skrajšani postopek, EPA 1024

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 52. seji, dne 27. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gimnazijah, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Predlagatelj je poudaril, da v noveli predlagane dopolnitve vsebujejo bistvene rešitve za vodenje postopkov odločanja v šoli tako, da dijaka in šolo razbremeni subsidiarne uporabe zakona o splošnem upravnem postopku.

Komisija meni, da v noveli opredeljena pravila vzpostavljajo formalni okvir za reševanje razmerij med šolo in učenci, s katerim se zagotavlja tako zakonito uresničevanje pravic in obveznosti v šolstvu kot tudi ustrezno mero pedagoške avtonomije.

Komisija je imela pripombo in predlaga spremembo sedanjega besedila 13. člena novele, ki v novem 41. členu določa roke za ugovor dijaka zoper oceno v letnem spričevalu. Ti predvidevajo skupaj šest dni do ponovnega ugotavljanja dejanskega stanja, kar je po njenem mnenju predolgo, da bi komisija, ki ponovno oceni znanje dijaka, lahko ugotovila njegovo dejansko znanje ob preverjanju, ki naj bi bilo krivično. Tako dolg rok omogoča pritožniku, da dijak v pritožbenem roku nadoknadi učni primanjkljaj, s tem pa tudi izkoriščanje možnosti v nasprotju z nameni predlagatelja. Prav tako je iz besedila premalo jasno razvidno, da ima komisija pri odločanju o pritožbi tri možnosti – da oceno potrdi, spremeni ali pa ponovno preveri znanje dijaka. Postavlja se tudi vprašanje, ali je smiselno v reševanje vsake pritožbe vključiti tudi zunanega člana, ki naj kot laik, brez ustreznih strokovnih znanj, soodloča o strokovnih vprašanjih. Podobno velja za naslednji 41. d člen, ki opredeljuje roke za zahtevo za varstvo pravic dijaka.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije prof. dr. Janvit Golob.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o maturi** - skrajšani postopek, EPA 1005

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 52. seji, dne 27. 9. 2006,

obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o maturi, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Zakon o maturi velja od leta 2003, ko se je sprejemala šolska zakonodaja v celoti in določene rešitve so se do danes izkazale kot omejevalne. Komisija zato podpira 4. člen predloga novele, ki omogoča večkratno celotno opravljanje mature, saj sedanja dikcija 24. člena veljavnega zakona ni jasna glede možnosti opravljanja celotne mature več kot enkrat.

Prav tako komisija podpira 6. člena predloga novele, ki kandidatom, ki so maturo uspešno opravili v spomladanskem roku, že v jesenskem roku omogoča popraviljanje ocene, saj ta rešitev povečuje možnost kandidatov, da se vpišejo v željen visokošolski program v istem šolskem letu.

Komisija meni, da je primerno, da se odpravi določbe 41. in 42. člena veljavnega zakona, ki so dovoljevale do dvakratno ponovno opravljanje negativno ocenjenih predmetov mature v treh zaporednih izpitnih rokih in se dovoli opravljanje popravnih maturitetnih izpitov v ne izključno zaporednih rokih temveč v vseh izpitnih rokih v okviru dveh let, nakar mora kandidat maturo opravljati v celoti. S tem se namreč predvsem starejšim odraslim kandidatom omogoči hitrejši zaključek izobraževanja.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije prof. dr. Janvit Golob.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja** - skrajšani postopek, EPA 1019

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 52. seji, dne 27. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanju, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija je v razpravi nasprotovala spreminjanju veljavnega 46. člena, s katerim predlagatelj v 2. členu novele predlaga zmanjšanje števila predstavnikov zaposlenih v svetu zavoda iz 5 na le 3 predstavnike.

Predlagatelj je poudaril, da spreminja veljavno sestavo sveta zavoda na 3 predstavnike ustanovitelja, 3 predstavnike staršev in 3 predstavnike zaposlenih iz razloga enakomerne zastopanosti vsake navedene interesne skupine v svetu ter zaradi uveljavljanja načela partnerstva med sodelujočimi v procesu izobraževanja in vzgoje. Komisija meni, da navedeni argumenti niso prepričljivi, saj zmanjšanje števila strokovnih delavcev v svetih zavodov ne bo izboljšalo kakovosti njihovega delovanja, temveč se bo nasprotno zaradi večjega števila ostalih dveh interesnih skupin okreplil vpliv drugih na delovanje šol. Bolj smiselno bi bilo podobno kot v zdravstvu ločiti poslovne in strokovne funkcije.

Negativne posledice zaradi večjega števila predstavnikov ustanovitelja v svetu zavodov se že kažejo na področju kulture.

Člani komisije so v zvezi s postopkom za imenovanje ravnatelja v 4. členu novele menili, da bo posledično tudi pri odločitvi sveta o imenovanju negativno vplivalo manjše število predstavnikov zaposlenih, ker je njihova naklonjenost izbranemu kandidatu pomembna za kvalitetno delovanje javnih vrtcev in šol.

Menili so tudi, da je problematična sprememba vpliva ministra na imenovanje, saj posreduje le mnenje svetu o izbranem kandidatu, lahko pa se posluži celo molčečega pristanka, saj bodo imeli na samo odločitev večji vpliv predstavniki lokalne skupnosti, kjer je sedež zavoda in predstavniki staršev. S tem se ne bo povečala avtonomija šol in navidezna decentralizacija ne bo zmanjšala političnega vpliva na delovanje šol, ki so že sedaj prevečkrat izpostavljena interesom politike lokalnih oblasti.

V praksi se je pokazalo, da nastaja vrsta bolj perečih problemov, ki izhajajo iz nedorečenosti zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanju in bi jih bilo treba prednostno reševati ali pa vsaj pripraviti celovito spremembo tega področja, saj se sedaj zakonodajna veja oblasti na vsaki seji neprestano ukvarja z urejanjem tega področja.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije prof. dr. Janvit Golob.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno** - druga obravnava, EPA 1015

Komisija Državnega sveta za družbene dejavnosti je na svoji 52. seji, 27. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju

dela in zaposlovanja na črno, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija je predlog zakona **podprla**.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno se uveljavljajo rešitve, ki bodo prispevale k uspešnejšemu preprečevanju ter zmanjševanju dela in zaposlovanja na črno, hkrati pa gre za usklajevanje z drugimi predpisi, ki so se spremenili v vmesnem času.

K zmanjševanju obsega zaposlovanja na črno bo prispevala določba spremenjenega 3. odstavka 5. člena, po kateri se domneva, da pri brezposelni osebi, ki je zalotena pri zaposlitvi na črno, obstaja delovno razmerje za nedoločen čas. Takšna določba bo preventivno delovala na delodajalce, saj se bo delovno razmerje vzpostavilo po samem zakonu, ne da bi sodišče ugotavljalo obstoj elementov delovnega razmerja. Ker se v praksi pojavlja precej primerov, ko na napotnico študentskega servisa delajo druge osebe ali pa delajo celo osebe brez napotnice študentskega servisa, je v spremembah zakona predvideno, da se kot zaposlitev na črno štejejo tudi taki primeri, kar bo prav tako vplivalo na zmanjševanje zaposlovanja na črno.

Predlo zakona uvaja dve novi obliki dela. Prva je kratkotrajno delo, druga pa tako imenovano malo delo. Pri kratkotrajnem delu gre za opravljanje dela v tako imenovanih »družinskih podjetjih«, ki imajo največ 10 zaposlenih, in ga brezplačno opravljajo najbližji sorodniki ali zakonec lastnika oziroma solastnika podjetja, pri čemer velja dodatna omejitev, da se to delo opravlja največ 40 ur mesečno. Pri malem delu pa gre za izjemo, na podlagi katere bo po zgledu Nemčije omogočeno zakonito delo v trajanju največ 20 ur tedensko ali 40 ur mesečno, če plačilo za to delo ne presega 50 % minimalne plače, pri čemer so nadaljnji pogoji, da oseba ni v delovnem razmerju s polnim delovnim časom, da ne opravlja samostojne dejavnosti in ne prejema pokojnine. Takšno delo ni delovno razmerje, ampak se zanj sklene posebna pogodba z elementi, ki jih določa zakon. Zanj se plačajo prispevki delodajalca in zavarovanca.

Komisija je obravnavala predlog Obrtne zbornice Slovenije, ki predlaga dopolnitev 7. člena predloga zakona, da bi se v prvem odstavku 13. člena na koncu doda nova alineja, ki se glasi: "davčna inšpekcija nadzoruje kršitve določb 3. člena tega zakona" in ga podpira.

Obrtna zbornica Slovenije opozarja na izjeme, ki se ne štejejo za delo na črno in to predvsem na "medsebojno sosedsko pomoč" in "opravljanje dela v lastni režiji izključno za osebne potrebe", saj se predvsem na področju storitvenih dejavnosti opravlja veliko dela na črno prav pod krinko, da se to opravlja za lastne potrebe ali kot pomoč sosedom. Največ takšnih opozoril so podali člani avtoservisne dejavnosti, ki opozarjajo, da prav navedeni zakonski izjemi spodbujata k naraščanju obsega dela na črno v tej dejavnosti, saj je nadzor nad takšnim delom zaradi navedenih zakonskih izjem, praviloma neuspešen. Prav zaradi tega, je sekcija avtoservisnih dejavnosti pri OZS predlagala, da se prouči izjemi "medsebojna sosedska pomoč" in "opravljanje dela v

lastni režiji izključno za osebne potrebe" ter se poizkuša najti rešitve, ki bi preprečile opravljanje dela na črno pod krinko zakonsko določenih izjem.

Komisija ugotavlja, da se je dopolnilno delo pri izvajanju storitev javne službe in socialnega servisa pomoč na domu pokazalo kot velika finančna obremenitev za izvajalce. Osebe, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, so javni zavodi vključevali za nadomeščanje zaradi bolezni odsotnih delavcev in za pokritje potreb uporabnikov glede na sklenjene dogovore. Davek na tako opravljene storitve je ceno ure na ta način za izvajalce bistveno podražil. Pričakujemo, da na področju opravljanja storitev, opredeljenih kot kratkotrajno delo, malo delo in osebno dopolnilno delo za izvajanje storitev pomoč na domu in drugih storitev invalidnim osebam, ne bi smelo biti tako obremenjeno z davki in prispevki, če bi želeli razviti storitvene usluge na tem področju.

Komisija meni, da glede na določbo tretjega odstavka 5. člena delodajalci v javnih zavodih oz. v javnem sektorju ne bodo več zaposlovali določenih nujno potrebnih kadrov, zato bi se v zvezi s tem veljalo pogovoriti med delodajalci, da ne bi prišlo do negativnih posledic.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije Marija Perkovič.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah** - druga obravnava, EPA 1012

Komisija Državnega sveta za družbene dejavnosti je na svoji 52. seji, 27. 9. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije

Komisija je predlog zakona **podprla**.

Predstavnika Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve sta predstavila ključne spremembe in dopolnitve zakona, ki se nanašajo na:

- Uvedbo novega izraza "poklicni standard", ki bo nadomestil ostalim državam članicam Evropske unije popolnoma nerazumljiv izraz "nomenklatura poklicev", kar bo omogočilo boljšo podlago za pripravo poklicnih katalogov, njihovo mednarodno primerljivost ter povezavo med poklicnim izobraževanjem in sistemom certificiranja nacionalnih poklicnih kvalifikacij.
- Nove naloge Državnega izpitnega centra, na katerega se z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prenaša tudi register izvajalcev postopkov za ugotavljanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij, kar bo zagotovilo večjo transparentnost in boljši nadzor nad izvajanjem postopkov certificiranja.
- Podporo vseživljenjskemu učenju na vseh področjih v obliki nadgradnje kvalifikacij in kompetenc in njihov prenos v nova okolja s sistemom kreditnih točk.

- Možnost pridobivanja kvalifikacij na visokošolskem nivoju po delih študijskih programov za pridobivanje visokošolske izobrazbe ali študijskih programih za izpopolnjevanje.
- Povezovanje med izobraževalnimi inštitucijami in prakso (zbornice, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenj obrtnih dejavnosti Slovenije, poklicna združenja, nevladne organizacije, sindikat in pristojna ministrstva).
- Prej preohlapno definirane pogoje za vpis v register, zaradi česar bodo sedaj naloge neposrednega preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij (poleg šol, organizacij za izobraževanje odraslih in zbornic) opravljali medpodjetniški centri, ki bodo za to imeli tudi ustrezne materialne pogoje.
- Področne odbore, ki bodo predstavljali mesto za usklajevanje poklicnih standardov in katalogov.

Komisija meni, da so predstavljene spremembe zakona še korak naprej od določb veljavnega zakona o Nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (Ur. list RS št. 83/03), ki je na področju usposabljanja, izpopolnjevanja in pridobivanja znanj vzpostavil formalne možnosti pridobivanja splošno veljavnih listin, ki jih izdajajo posebej za to pooblašene institucije. S tem predlogom zakona bo ustrezno mesto dobila tudi neformalna plat izobrazbe, zagotovljena pa bo tudi podlaga za večjo fleksibilnost trga dela ter razvoj novih kvalifikacij, prilagojenih nenehno spreminjajočim se potrebam na trgu dela. Omogočena bo mednarodna primerljivost poklicnih kvalifikacij in povezovanje formalnega izobraževanja, neformalnega izobraževanja ter delovnih izkušenj. Dosežena bo tudi večja skladnost z določbami Lizbonske strategije.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije Marija Perkovič.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov** - skrajšani postopek, EPA 1016

Komisija Državnega sveta za družbene dejavnosti je na svoji 52. seji, 27. 9. 2006, obravnavala predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Ob izvajanju zakona, zlasti kvotnega sistema, se je pokazalo, da sedanja določila ne omogočajo v celoti učinkovitega izvajanja zakona. Zaradi tega so potrebne spremembe, ki bodo uredile dolžnost zaposlovanja invalidov – kvoto, plačilo zaradi neizpolnjevanja kvote, oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter nadzor nad njihovo uporabo.

Komisija meni, da bi bilo potrebno v javnem sektorju dvigniti kvoto z 2 % na 3 %. Prav tako tudi meni, da je potrebno urediti nadomestne kvote podjetij med podjetji, ki so ustanovile invalidsko podjetje in invalidskim podjetjem.

Za poročevalko je bila določena članica komisije Marija Perkovič.

Mnenje Komisije za politični sistem k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o notariatu - druga obravnava, EPA 981

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 61. seji, dne 5. 10. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o notariatu, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Praksa delovanja notariata in druge okoliščine so pokazale, da je za približanje k cilju pravne varnosti in razbremenitev sodstva po mnenju predlagatelja potrebno Zakon o notariatu (ZN) še dodatno spremeniti in ga na nekaterih mestih dopolniti. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se želi doseči razbremenitev sodišč, povečati nadzor javnosti, povečati učinkovitost poslovanja notarjev, omogočiti učinkovitejše ugotavljanje odgovornosti notarjev in povečati pravno varnost strank.

Komisija je podprla prizadevanja Vlade Republike Slovenije za doseganje zgoraj omenjenih ciljev, vendar je v zvezi z vsemi člani podala skupno **pripombo** glede navajanja tujih pravnih ureditev. Predlog zakona se v zvezi z zasledovanimi cilji in spremembami in dopolnitvami veljavnega zakona o notariatu, ne opredeli do ureditve v drugih pravnih sistemih (5. točka predloga zakona) *v zvezi s konkretnimi spremembami*. Predlog zakona le načelno govori o ureditvi notariatov v EU oziroma Avstriji, Nemčiji in na Nizozemskem (latinski tip, nezdržljivost opravljanja druge plačne službe, nepristranskost in neodvisnost notarjev, dokazna funkcija notarskih listin) oziroma ne omenja ureditve v drugih pravnih sistemih v zvezi z zavarovalnimi vsotami, notarskimi tarifami, alternativnim reševanjem sporov, elektronskim poslovanjem, disciplinskim postopkom in javnostjo njihovih prihodkov (kar je predmet predloga zakona)¹.

Komisija ob tej pripombi opozarja tudi na nekatere vsebinske in tehnične pomanjkljivosti konkretnih členov predloga zakona, ki bi lahko omajale zasledovane cilje. Komisija je zato podala naslednje **p r i p o m b e** :

¹ Po mnenju komisije določila pete alineje 115. člena PoDZ o "prikazu ureditve v drugih pravnih sistemih" ne smemo brati tako skrajno formalistično, da se na konkretne predloge sprememb lahko navaja splošna ureditev nekega področja. Ne glede na to, da na področju notariata Evropska unija nima posebnih predpisov, je bilo splošno navajanje ureditve notariatov namreč že opravljeno v prvotnem osnutku zakona o notariatu (npr. latinski tip), zato glede konkretnih sprememb in dopolnitev zakona takšno splošno navajanje nima nobene uporabne vrednosti (če ni v tem najti povezave s konkretnimi predlogi sprememb in dopolnitev). Sploh je prikaz ureditve (oziroma sam predlog zakona) pomanjkljiv, če se že "na podlagi nemških izkušenj razmišlja tudi o tem, ali je bila v Sloveniji izbrana najustreznejša oblika notariata", predlog zakona pa se do tega ne opredeli in še naprej zagovarja, da opravljanje notarskega poklica v Sloveniji ni združljivo s kakšno drugo plačano službo in da notar ne more biti hkrati tudi odvetnik (kot je to možno v ZRN in delno v Avstriji).

K 1. členu:

V Zakonu o notariatu (Uradni list RS, št. 4/06 - ZN v nadaljevanju) naj bi se v 2. členu besedilo "opravljajo po nalogu sodišč zadeve, ki se jim lahko odstopijo po zakonu" nadomestilo z besedilom "opravljajo vse oblike alternativnega reševanja sporov; izvajajo po nalogu sodišč opravila, ki se jim lahko odstopijo po zakonu, in izvajajo druga opravila, za katera jih pooblašča zakon".

O b r a z l o ž i t e v

V zvezi s predlaganim tekstom ni razbrati razloga za zamenjavanje termina "opravljajo" z "izvajajo" pri nalogah sodišč ob tem, da se termin "opravljajo" dopušča pri vseh oblikah alternativnega reševanja sporov. Izvajati pomeni predvsem delati, da kaj zamišljenega, danega postane stvarnost, dejstvo, izpeljevati ali razlagati razvojno pot besede ali česa drugega, medtem ko je ekvivalent besedi opravljati beseda izvrševati.

V vidika določnosti predpisa (lex certa) komisija predlaga, da predlagatelj v predlogu zakona pojasni pomensko razliko med "opravljati" in "izvajati" ali pa operira s samo enim terminom v okviru istega pravnega določila.

V zvezi s predlogom, da bi notarji opravljali "vse oblike alternativnega reševanja sporov" niti iz člena niti iz njegove obrazložitve ni razvidno, za katere oblike sporov je namenjeno določilo, saj je beseda "vse" preširoka glede na sedaj in v prihodnje veljavne oblike mirnega reševanja sporov na civilnem in kazenskem področju. Za nekatere oblike se določa izrecna pristojnost npr. sodišča (poravnalni narok pred glavno obravnavo - 305a. člen idr. ZPP), poravnalca ali državnega tožilca (postopek poravnavanja, odložen kazenski pregon - 161a. in 162. člen ZKP²), drugje pa je izbira prepuščena vsaki stranki posebej (določitev pooblaščenca za sklenitev poravnave - 76. člen OZ). Predlog zakona ne pojasni "alternativnega reševanja sporov", ki je prevzet termin iz pravne teorije (ang. ADS - alternative dispute resolution), zaradi česar tudi ni jasno, na katere izmed oblik se nanaša (tudi veljavni predpisi ne govorijo o alternativnem reševanju sporov pač pa o njegovih posameznih oblikah). Tudi v prihodnje, če bi hoteli določiti pristojnost komu drugemu za kakšno novo obliko reševanja sporov, bi bilo treba to določilo zaradi besede "vse" spremeniti³.

Pravno določilo bi bilo potrebno nadgraditi in razširiti sedanje normativne okvire za izvajanje alternativnega reševanja sporov ter se *opredeliti do ustrezne*

² Poravnavanje se je v kazenskem postopku začelo razvijati najprej v postopkih proti mladoletnikom, zato bi bilo tudi neprimerno, da bi postopek vodila oseba, ki ni izurjena za delo z mladoletniki. Za to pa je potrebno izobraževanje in s tem povezana čas in denar.

³ Mogoče bi lahko člen zapisali tudi v smislu, da se lahko strankam v postopku da možnost, da spor rešijo s poravnavo pred notarjem ne glede na veljavna procesna določila o mirnem reševanju sporov.

kadrovske in finančne⁴ podlage za opravljanje takšnih storitev s strani notarjev. Mogoče bi morala biti dana najprej sodniku jasna možnost, da strankam brez prejudiciranja predstavi svoje pravno stališče glede sporne stvari in s tem stranke napeljuje k poravnavi. V vsakem primeru ne sme alternativno reševanje sporov iti tako daleč, da bi lahko omejila pravico dostopa do sodišča, ki jo zagotavlja prvi odstavek 6. člena EKČP.

V zvezi s predlogom za nov drugi odstavek 2. člena ZN (ki (vse) prihodke notarjev določa za javne za potrebe varovanja ugleda notariata kot javne službe in za zagotavljanje zaupanja strank) je potrebno opozoriti, da smejo notarji na zahtevo strank sestavljati tudi zasebne listine ali v nepravdnih zadevah pred sodišči in v nespornih stvareh pred drugimi državnimi organi zastopati stranke kot pooblaščenec, če so zadeve v neposredni zvezi s kakšno notarsko listino, sestavljeno pri njem. Kadar opravlja zadeve iz prejšnjega odstavka, ima *notar pravice in dolžnosti ter odgovarja kot odvetnik* (5. člen ZN). *Če notar v teh primerih odgovarja kot odvetnik je določilo, ki zahteva celotne prihodke notarjev za javne, neskladno z možnostjo notarjev po sestavljanju zasebnih listin in zastopanja strank pred sodišči v zvezi z listinami.*

Notar bo lahko skladno s 24. členom predloga postavljen tudi za skrbnika zapuščine, ki je lahko po Zakonu o dedovanju *katerikoli zasebnik*, za katerega sodišče ali center za socialno delo meni, da bi bil primeren za takšno delo. Sodišče pa glede osebe skrbnika zasliši tiste, ki so upravičeni dedovati (drugi odstavek 192. člena ZD). Tudi v tem primeru je vprašljiva obveznost prihodkov kot javno dostopnih podatkov notarja, saj opravlja enaka dela kot bi jih katerakoli zasebna oseba, ki bi bila postavljena za skrbnika.

K 3. členu

Nov 5.a člen določa, da je za potrebe notarskih storitev notar sam dolžan pridobiti podatke oziroma dokazila o podatkih iz uradnih evidenc, ki jih vodijo državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil, in teh podatkov oziroma dokazil ne sme zahtevati od strank.

O b r a z l o ž i t e v

Podobna dolžnost pridobivanja podatkov po uradni dolžnosti obstaja tudi v upravnem postopku, vendar je praksa velikokrat takšna, da uradne osebe povedo, da so sicer podatke dolžne priskrbeti po uradni dolžnosti, "vendar je veliko hitreje, če jih stranka pridobi sama". Člen se zato ne sme razumeti tako, da notar ne bi smel pridobiti podatkov od strank, ki jih že imajo ali menijo, da jih bodo hitreje pridobile.

⁴ V predlogu zakona je namreč navedeno, da ne bo imel finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

K 7. členu

V zvezi s prvim odstavkom 10. člena ZN⁵ komisija meni, da nobeno mnenje ni zavezujoče (če ni to izrecno določeno), tako tudi ne mnenje Notarske zbornice Slovenije v zvezi z imenovanjem notarja na prosto notarsko mesto, ki ga opravi minister za pravosodje (čeprav mora mnenje minister pridobiti pred imenovanjem notarja).

K 10. členu

Predlagana je sprememba glede pristojnosti za določitev višine najnižje zavarovalne vsote, za katero je notar dolžan skleniti zavarovalno pogodbo za škodo, za katero je odgovoren strankam po obligacijskih predpisih. Po veljavni ureditvi določi najnižjo zavarovalno vsoto Notarska zbornica Slovenije *v soglasju* z ministrom za pravosodje, v skladu s predlaganim členom pa bo *višino najnižje zavarovalne vsote določil minister* za pravosodje. Pred določitvijo bo minister predlog višine zavarovalne vsote poslal Notarski zbornici Slovenije, ki bo lahko v 30 dneh podala pripombe, na katere pa minister ne bo vezan.

Ureditev, ki spreminja polno soodločanje (soglasje) v zgolj pripombe, bi bila lahko v nasprotju z načelom pravne države (2. člen Ustave)⁶. V primeru, ko se spreminjajo veljavni pogoji za določitev najnižje zavarovalne vsote oz. se notarski zbornici odvzema soglasje, mora (kljub temu da ne gre za človekove pravice) za spremembo v zgolj dajanje neobvezujočih pripomb obstajati razumen razlog v javnem interesu, ki bo zakonodajalca vodil za sprejem takšne odločitve. Razumen razlog pa iz predloga zakona niti iz obrazložitve ni razviden. Na splošno omenjena trditev o večji pravni varnosti strank bi morala biti konkretnije izkazana oziroma prikazana v primerjavi z večjim bremenom notarjev. Predlog določila ne govori o možnem pravnem sredstvu notarjev zoper ministra (pravica do pravnega sredstva - 25. člen URS), prav tako pa tudi niso podani kriteriji, na katere bi se minister lahko oprl pri odločitvi za povečanje ali zmanjšanje zavarovalne vsote ali na katere bi se lahko oprli notarji v zvezi s pravico do učinkovitega pravnega sredstva.

K 11. členu:

Predlagana določba novega tretjega odstavka 15. člena ZN s sklicevanjem na 2. člen se nanaša na notarski elektronski podpis javnih listin, zato je določilo mogoče preozko, ker ne omogoča elektronskega podpisa notarjev tudi pri sestavi zasebnih listin.

⁵ Notarja imenuje na prosto notarsko mesto minister, pristojen za pravosodje. Pred imenovanjem notarja pridobi mnenje Notarske zbornice Slovenije o prijavljenih kandidatih.

⁶ V tej zvezi je potrebno opozoriti tudi na splošni trend poseganja v dosedanje pravice tudi na drugih področjih (šolstvo, zdravstvo, RTV), ki so se odločitve do sedaj sprejemale dvo ali tri partitno.

K 26. členu:

Predlog 26. člena dodaja nov 106.a člen, ki med drugim določa tudi, da se v imenik notarjev vpisuje in se v njem obdeluje tudi strokovni ali znanstveni naslov notarja. Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (ZSZN-1) določa, da si strokovni naslov po tem zakonu pridobi, kdor konča študijski program za pridobitev izobrazbe prve ali druge stopnje, znanstveni naslov po tem zakonu pa si pridobi, kdor konča študijski program za pridobitev izobrazbe tretje stopnje.

Nespremenjeni 8. člen ZN, ki določa pogoje za imenovanje notarja (da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomo pravne fakultete) uporablja staro poimenovanje, ki izhaja iz Zakona o visokem šolstvu, preden je bila sprejeta novela ZVIS-E, ki uvaja bolonjske stopnje. ZSZN-1 v prehodnih določbah določa, da visokošolski zavodi diplomantom študijskih programov za pridobitev izobrazbe, sprejetih pred 11. junijem 2004, še naprej podeljujejo strokovne in znanstvene naslove, ki so bili skladu z Zakonom o strokovnih in znanstvenih naslovih (Uradni list, RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo), ki je z ZSN-1 prenehal veljati.

Če 8. člen ZN ne bo spremenjen, bodo lahko notarji le tisti, ki so se vpisali na študijski program za pridobitev pravne izobrazbe, sprejet pred 11. junijem 2004, (**stari naslov univerzitetni diplomirani pravnik**), medtem ko ne bodo mogli biti notarji tudi vsi **novi bolonjski magistri stroke** (2. stopnja). Notarska zbornica bo pri vpisovanju strokovnega ali znanstvenega naslova notarja v imenik notarjev imela težave, ker bo nastala dilema kateri naslov vpisati (strokovni ali znanstveni naslov), zato predlagamo, da se vpišeta oba naslova (to izhaja tudi iz namena ZSZN-1: zakon ureja strokovne in znanstvene naslove - 1. člen) in se v tem delu ustrezno spremeni 8. člen ZN: "da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik, strokovni naslov *magister prava* ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomo pravne fakultete".

Enako velja za veljavni tretji odstavek 109. člena ZN, ki govori o opravljanju nadzora s strani univerzitetnih diplomiranih pravnikov.

K 27. členu:

Ureditev, ki spreminja polno soodločanje (soglasje) Notarske zbornice glede tarife o plačilu notarskih storitev v zgolj pripombe, na katere minister za pravosodje ni vezan, bi bila lahko v nasprotju z načelom pravne države (2. člen Ustave). Notarski zbornici se odvzema soglasje, zato mora obstajati *razumen razlog v javnem interesu, ki iz predloga zakona niti iz obrazložitve ni razviden. Večje pravne varnosti se zgolj zaradi višine tarife ne da razbrati (Zbiljski gaj).*

Predlog določila ne govori o možnem pravnem sredstvu notarjev zoper ministra (pravica do pravnega sredstva - 25. člen URS), prav tako pa tudi niso podani

kriteriji, na katere bi se minister lahko oprl pri odločitvi za povečanje ali zmanjšanje tarife o plačilu notarskih storitev ali na katere bi se lahko oprli notarji v zvezi s pravico do učinkovitega pravnega sredstva.

Tako k 10. in 27. členu predloga gre splošna pripomba, da je notariat omenjen že v Ustavi RS kot javna služba, ki jo ureja zakon (137. člen URS). Kot javna služba ima določena tudi javna pooblastila, ki jih bo zaradi predlaganih sprememb težje uveljavljala. Npr.: po prvem odstavku 107. člena zbornica skrbi za ugled, verodostojnost in razvoj notariata ter zastopa interese notarjev, notarskih pomočnikov in notarskih pripravnikov.

Možnost razvoja in zastopanja notarjev ji bo zaradi spremembe soglasja v zgolj mnenja oziroma pripombe močno okrnjena, zato bi moral predlog zakona izrecno navesti razloge za tak premik v smeri ministrstva za pravosodje.

K 32. členu:

V 113.a členu ZN naj bi se kot hujša disciplinska kršitev dodalo nevestno ali malomarno opravljanje dolžnosti člana disciplinske komisije I. ali II. stopnje. V zvezi s tako oblikovanim predlogom opozarjamo, da veljavni 113a. člen govori le o *vrstah disciplinskih kršitev pri opravljanju notariata kot javne službe ali prakse notarskega kandidata*, kamor dolžnosti člana disciplinske komisije ne sodijo. Le ta kot član disciplinske komisije ne opravlja notariata ali prakse notarskega kandidata, pač pa z drugimi člani odloča v disciplinskih zadevah (116. člen ZN). Za odločanje v postopku je bistvena neodvisnost in nepristranskost, zato bo bil član pod pritiskom grožnje za uvedbo disciplinskega postopka zoper njega samega, ki ga bodo zahtevali njegovi nasprotniki, zaradi po njihovem mnenju "neuspešnega" postopka, zato bi kazalo člane komisij vsaj delno zaščititi pred takšnimi potencialnimi grožnjami.

Glede na navedeno svetujemo, da se oblikuje nov tretji odstavek 113a. člena, ki bi se glasil:

"Kot hujša disciplinska kršitev se šteje tudi nevestno ali malomarno⁷ opravljanje dolžnosti člana disciplinske komisije I. ali II. stopnje. Predsednik zbornice uvede disciplinski postopek zaradi te kršitve le na predlog ministra, pristojnega za pravosodje".

K 33. členu:

⁷ Kdaj nevestno opravljanje dolžnosti preraste v malomarno in obratno? Ali ne bi mogel predsednik zbornice že prek predloga za izločitev člana komisije (ki bi mu zaradi nevestnosti in malomarnosti očital dvom v njegovo nepristranskost), preprečiti nezaželene posledice? In kaj je z veljavnostjo odločbe o ugotovitvi disciplinske odgovornosti zoper notarja, če se kasneje ugotovi nevestnost ali malomarnost člana komisije, ki je glasoval o disciplinski odgovornosti?

V zvezi z novim 119. členom ZN (vsa pisanja v zvezi z disciplinskim postopkom se osebi, zoper katero je uveden disciplinski postopek, vročajo priporočeno po pošti na naslov pisarne ali po elektronski pošti) opozarjamo, da elektronska pošta ni tako zanesljiv medij, na katerega bi lahko vezali posledice, ki jih ima lahko disciplinski postopek. Elektronskega vročanja ne pozna niti Zakon o pravnem postopku, ki naj bi se po predlogu zakona tudi smiselno uporabljal v disciplinskih postopkih. Glede na navedeno, predlagamo črtanje besedne zveze "ali po elektronski pošti".

* * *

Po seznanitvi z zakonom s strani predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednji **s k l e p** :

Komisija podpira predlog zakona, hkrati pa opozarja na nekatere njegove zgoraj omenjene vsebinske in tehnične pomanjkljivosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

Mnenje komisije za politični sistem **k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodniški službi** - skrajšani postopek, EPA 1081

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 61. seji, dne 5. 10. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodniški službi (ZSS-G), ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi je bil napisan zaradi izvajanja skupnega državnega projekta: odprava sodnih zaostankov - projekt Lukenda ter zagotovitev ustavne in konvencijske pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja. Predlog zakona naj bi odpravljal nekatere pomanjkljivosti veljavne ureditve (poenostavitev postopka kandidiranja za sodniško funkcijo, natančnejša razdelava kriterijev za izdelavo ocene sodniške službe, stimuliranje tekočega reševanja zadev, dopolnitev osebne evidence sodnikov) in po vzoru v zakonu že uveljavljenih institutov uvaja nove, že uveljavljenim institutom primerljive institute, ki bodo pripomogli k učinkovitejšemu izvrševanju sodne funkcije (institut medokrožnega sodnika, pravna podlaga za "reaktivizacijo" upokojenih sodnikov).

Komisija je podprla prizadevanja Vlade Republike Slovenije za doseganje vseh zgoraj omenjenih ciljev, razen "reaktivacije" že upokojenih sodnikov. V tej zvezi je komisija podala **pripombo**:

k 12. členu:

Komisija odklanja možnost reaktivacije upokojenih sodnikov.

O b r a z l o ž i t e v

Predlagani zakon z namenom odprave sodnih zaostankov določa pravno podlago za "reaktivizacijo" upokojenih sodnikov, ki so pripravljene opravljati sodniško funkcijo do dopolnjenega 70. leta starosti, pa so se pred tem časom upokojili. Po predlagani ureditvi lahko sodnik do izteka leta, v katerem dopolni 70 let starosti, nadaljuje z opravljanjem sodniške funkcije na sodišču enakega ali nižjega položaja, če sodeluje pri odpravi sodnih zaostankov. Opravljanje sodniške funkcije bo upokojenemu sodniku dovolil predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na predlog predsednika sodišča, pri katerem bo sodnik opravljal sodniško funkcijo. Tak sodnik bo opravljal sodniško funkcijo v obsegu, ki bo določen v dogovoru o obsegu in plačilu dela s predsednikom sodišča.

Predlagani zakon daje pravno podlago tudi za "reaktivizacijo" tistih upokojenih sodnikov, ki so pripravljene opravljati naloge službenega nadzora ali izvrševati naloge sodne uprave. Te naloge bodo lahko v skladu s predlogom zakona opravljali upokojeni sodniki brez zgornje starostne omejitve, saj ne gre za izvrševanje funkcije sojenja. Namen te določbe je razbremeniti zadolžitve sodnikov, ki poleg funkcije sojenja opravljajo službeni nadzor ali naloge sodne uprave, saj to delo zahteva veliko dodatnega napora in tako dodatno obremenjuje sodnike.

Z aktiviranjem upokojenih sodnikov naj bi se ostalim sodnikom omogočilo njihovo prioriteto zadolžitve - sojenje, s čimer naj bi se prispevalo k zmanjševanju oziroma k odpravi sodnih zaostankov. Člani komisije so v zvezi s tem opozorili, da so bili ravno ti "upokojeni" sodniki tisti, ki so sodne zaostanke povzročili. Takšna smer razmišljanja je nevarna tudi za druga področja. Po takšnem razlogovanju bi lahko začeli reaktivirati ljudi tudi na drugih področjih (upokojene policiste, vojake, zdravnike), mlade generacije pa bi pustili na zavodih za zaposlovanje. Členi komisije niso podprli takšnega načina reševanja sodnih zaostankov, ko so na voljo tudi drugi načini. Predvsem se pri tem pozablja na vso armado mladih pravnikov in s tem povezan kriterij delovne dobe. Pravnik z opravljenim državnim pravniškim izpitom po zakonu ne more postati sodnik pred dopolnjenim 30 letom starosti, praksa pa je takšna, da postanejo sodniki v povprečju pri 36 letih. To pomeni, da je na tem področju še veliko rezerve. S tem je povezana tudi dolgotrajnost čakanja na opravljanje pravniškega državnega izpita, v okviru katerega bi lahko pripravniki veliko postorili. Veliko večino dela predstavlja rutina, sodnih zaostankov pa je največ na prvih stopnjah, zato bi lahko brez stroškov za državni proračun veliko dela in rade volje postorili volonterski pripravniki, če bi le dočakali mesto za opravljanje pravniškega državnega izpita.

Poleg prednosti mlajše generacije, ki je polna energije, govori proti reaktivaciji upokojenih sodnikov njihova starost, kot čisto biološki razlog.

Kot pripomba pravne narave govori proti predlagani reaktivaciji pomanjkanje izbirnih kriterijev, postopka izbire in možnosti pravnega sredstva za neizbrane

upokojene sodnike. Čeprav naj bi imel predsednik Vrhovnega sodišča diskrecijsko možnost izbire najprimernejšega upokojenega sodnika (in je pri tem vezan na predlog predsednika sodišča), je potrebno tudi diskrecijsko pravico uporabljati v okviru in mejah zakona, ki pa v tem primeru niso določene. V tem delu, bi lahko prišlo tudi do kršitve načela pravne države.

Po seznanitvi z zakonom s strani predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednji **s k l e p e**:

1. Komisija podpira predlog zakona.
2. Komisija kljub podpori odklanja možnost reaktivacije upokojenih sodnikov in predlaga spremembo zakonodaje v smeri večjih možnosti za aktiviranje mlade generacije.
3. Komisija na podlagi 51. člena poslovnika državnega sveta zahteva od predsednika državnega sveta, da **razširi dnevni red 47. seje** Državnega sveta Republike Slovenije, ki bo v sredo 11. oktobra 2006 z naslednjo točko dnevnega reda:

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodniški službi (ZSS-G) - skrajšani postopek.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Adolf Zupan.

Mnenje komisije za gospodarstvo k predlogu zakona o davku na dediščine in darila - druga obravnava, EPA 1066

Komisija za gospodarstvo je 49. seji, dne 3. oktobra 2006, obravnavala predlog zakona o davku na dediščine in darila, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija je predlog zakona **podprla**, ob tem pa je oblikovala naslednjo **konkretno pripombo**:

K 10. členu:

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Davka ne plača dedič ali obdarjenec, ki se po določbah zakona, ki ureja kmetijska zemljišča, šteje za kmeta, če podeduje oziroma dobi v dar kmetijsko zemljišče. V zvezi s priznavanjem davčne oprostitve po prejšnjem stavku se gozdna zemljišča štejejo za kmetijska zemljišča. Davka na dediščine tudi ne plača dedič ali obdarjenec prevzemnik kmetijskega gospodarstva, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dedovanje kmetijskih gospodarstev šteje za zaščiten kmetijo, pa tudi v primerih, ko dedič ali obdarjenec kmet podeduje ali dobi v dar celo kmetijo."

Obrazložitev:

Zadnji stavek predlaganega besedila vnaša nejasnost v sistem določanja oprostitev pri dedovanju in podarjanju kmetij izven prvega dednega reda. Ob restriktivni interpretaciji bi takšna določba lahko celo povzročila, da bi iz oprostitve izpadle kmetije kot celote, ki niso zaščitene kmetije, bodisi da ob uveljavitvi zakona niso izpolnjevale pogoja lastniške strukture, bodisi, da so premajhne ali pa so sestavljene samo iz gozdov. Tudi t.i. nezaščitene kmetije imajo pomembno vlogo v kmetijstvu, njihova ekonomska vrednost pa je lahko zelo visoka, kar posledično pomeni tudi precejšen davek pri prenosih t.i. nezaščitene kmetij izven prvega dednega reda. Dodatna obremenitev prevzemnika bo zato nedvomno zmanjšala interes po tovrstnih prevzemih kmetij, kar pa se bo še dodatno negativno odrazilo tako na starostni strukturi lastnikov kmetij, kakor tudi na povečanem številu neobdelanih kmetijskih površin.

Zadevni stavek je tudi kontradiktoren z ostalim besedilom tega odstavka. V ostalem besedilu so namreč, posplošeno rečeno, določene oprostitve pri podarjanju in dedovanju kmetijskih zemljišč, zaščitene kmetij in kmetij kot celote. Dodan stavek se pri opredelitvi, kaj se šteje za kmetijo, sklicuje na definicijo zaščitene kmetije, s čimer negira oprostitve za kmetijo, ki ni zaščitena kmetija, saj zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev opredeljuje zgolj zaščiteno kmetijo, ne pa tudi na splošno kaj spada v kmetijo. Komisija predlaga, da se dodan stavek v celoti črta, v kolikor pa predlagatelj ocenjuje, da je stavek nujno potreben, pa naj se dopolni na način, ki bo omogočal prožnejšo interpretacijo.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije Marta Turk.

Mnenje komisije za gospodarstvo **k predlogu zakona o davku na dodano vrednost** - druga obravnava, EPA 1068

Komisija za gospodarstvo je 49. seji, dne 3. oktobra 2006, obravnavala predlog zakona o davku na dodano vrednost, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija je predlog zakona **podprla**, ob tem pa je oblikovala naslednji **konkretni pripombi**:

K 66. členu:

V prvem odstavku se na koncu točke a) podpiče črta in doda naslednje besedilo: "in osebnih specialnih vozil, ki so namenjena prevozu pokojnikov."

Obrazložitev:

Tista podjetja, ki opravljajo prevoze pokojnikov z avtomobili imajo strogo namenska, prilagojena vozila izključno za prevoz pokojnikov. Kabina šoferja je fizično pregrajena od prostora za krste s pregradno steno. V delu, kjer je prostor za krste, pa ni sedežev, niti le teh ni mogoče namestiti, saj je ta del opremljen z nosilci, ki fiksirajo krsto. Tovrstna vozila so registrirana kot specialna vozila (pogrebna vozila) in jih podjetje ne more uporabljati za druge namene.

V konkretnem primeru je nesporno, da je nabavljeno vozilo namenjeno izključno opravljanju dejavnosti (neposreden pogoj) in da je navedenim davčnim zavezancem potrebno priznati upravičenje do odbitka vstopnega davka.

K 131. členu:

V prvem odstavku se v prvem stavku številka "208.000" nadomesti s številko "415.000"

Obrazložitev:

Veliko število zavezancev se za sistem plačevanja DDV po plačani realizaciji ne more odločiti, saj ne izpolnjuje pogoja, ki limitira letni promet (promet zadnjih 12 mesecev) na 208.000 EUR. S tem se izključuje vse tiste zavezance, ki imajo več kot 208.000 EUR letnega prometa in bodo obračunavali in plačevali DDV mesečno. Predlagana rešitev, s katero se letni promet zavezancev, ki obračunavajo DDV trimesečno povečuje iz 20 na 50 mio pa ne vpliva na ciljno skupino zavezancev, tistih torej, ki presegaajo promet 50 mio SIT oz. 208.000 EUR letno.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije Marta Turk.

Prvi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZDRAVJE

na vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca glede postopka javnih naročil medicinske opreme

v zvezi z vašim dopisom št. 411-03/94-35/54, z dne 14.07.2006, vam pošiljamo naslednji odgovor na pisno vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca.

V zvezi z vašim vprašanjem želimo poudariti, da si Ministrstvo za zdravje vseskozi prizadeva, da bi bili postopki oddaje javnih naročil medicinske opreme izvedeni hitro, kvalitetno, racionalno in brez zavlačevanj, vsekakor pa na zakonit način in v skladu s obligatornimi določili Zakona o javnih naročilih in na njem temelječih podzakonskih aktih.

Opozoriti pa velja na dejstvo, da se v zadnjem času določen krog ponudnikov, ki ponujajo medicinsko opremo, vse pogosteje odloča, da zoper odločitve naročnika vlagajo zahteve za revizijo tudi, ko le ti niso utemeljeni. Slednje vsekakor pomeni časovno nepotrebno zavlačevanje postopka oddaje konkretnega javnega naročila, kljub temu da je bil sam postopek izveden hitro in kvalitetno.

Takšne in podobne nepotrebne zaplete je delno že odpravil novela Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja, trenutno pa je na Državnem zboru Republike Slovenije v parlamentarni proceduri predlog novega Zakona o javnih naročilih, ki naj bi pripomogel k poenostavitvi postopkov javnega naročanja tako, da se bodo postopki v bodoče lahko odvijali hitreje, racionalneje in brez nepotrebnih zavlačevanj.

Vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 13/06.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA PROMET

Na vprašanje državnega svetnika Marka Juvančiča glede projektno tehnične dokumentacije za izvedbo prve faze rekonstrukcije državne ceste TR-921

V zvezi v vprašanji svetnika Državnega sveta Republike Slovenije g. Marka Juvančiča, glede rekonstrukcije državne ceste Sp. Hotič - Vače - Kandrše, vam podajamo sledeče pojasnilo.

V pripravi je projektna naloga za izdelavo idejnega projekta rekonstrukcije celotnega odseka 4306 Kandrše - Vače - Sp. Hotič s študijo variant. Takoj po potrditvi idejnega projekta bo Direkcija Republike Slovenije za ceste na osnovi geoloških raziskav pristopila k izdelavi projekta za izvedbo sanacije plazov in rekonstrukcije ceste v območju plazov. Cesta bo imela vse elemente, ki jih narekujejo predpisi. Kolesarske steze ne bo, ker glede na povprečni letni dnevni promet ta ni upravičena.

V letu 2007 bodo na Direkciji Republike Slovenije za ceste pripravili vso potrebno projektno, upravno in investicijsko dokumentacijo za sanacijo plazov, začetek te sanacije bo v letu 2008. Dinamika rekonstrukcije ostalega odseka ceste se bo prilagajala finančnim možnostim državnega proračuna za te namene.

Vprašanje državnega svetnika Marka Juvančiča je bilo objavljeno v Poročevalcu št. 16/06.